

РЕЗУЛТАТИ АНКЕТЕ СА ПОСЛОДАВЦИМА

У циљу унапређења квалитета наставе и повезивања излазних компетенција дипломаца са стварним потребама тржишта рада, током 2018 године спровели смо анкету са послодавцима о процјени употребљивих знања и вјештина наших алумнија. Циљ спроведеног упитника је, између осталог, и опремање студената тзв. вјештинама запошљивости како бисмо им омогућили већу конкурентност на савременом беспопштеном тржишту рада и осигурали брже увођење у посао и ефикасније учешће у процесу рада.

У истраживању је учествовало 84 испитаника, односно послодавца који запошљавају укупно (око) 304 радника са дипломом Високе школе „Ванја Лука College“. Послодавци су одговарали на 13 питања од којих се нека тичу саме организације (њене величине, организационог облика, врсте дјелатности и сл.), а друга способности и продуктивности наших алумнија на повјереним им радним задацима и активностима. У наставку слиједи дескриптивна статистика добијених одговора.

На Слици 1 можемо видјети да је највише одговора добијено из малих и средњих предузећа, чак 68 (односно 80%) у односу на свега 16 послодаваца великих предузећа. Такође, већи број наших алумнија је запослен у услужним и трговинским дјелатностима у односу на производни сектор (19% испитаника).

Слика 1: Величина и дјелатност предузећа

1. Број запослених (с пуним радним временом)

[More Details](#)

● 1-9	28
● 10-49	18
● 50-249	22
● 250+	16

2. Дјелатност предузећа

[More Details](#)

● производна	16
● услужна	37
● трговинска	11
● Other	20

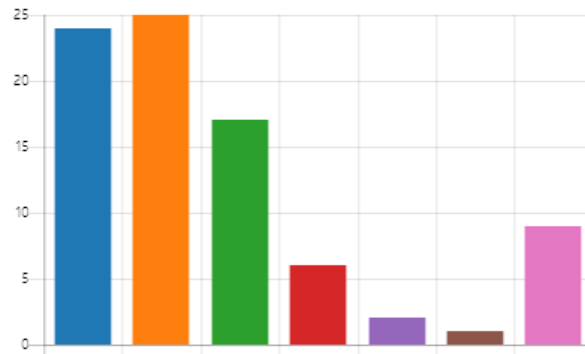
Кад је у питању организациони облик предузећа која запошљавају наше алумније, уочавамо подједнаку заступљеност јавних предузећа и привредних друштава, али и разноврсност правних облика удруживања која у својим редовима имају наше дипломце.

Слика 2: Организациони облик предузећа

3. Организациони облик

[More Details](#)

● јавно предузеће	24
● привредно друштво	25
● самостални предузетник	17
● удружење грађана/невладин...	6
● међународна организација	2
● задруга	1
● Other	9

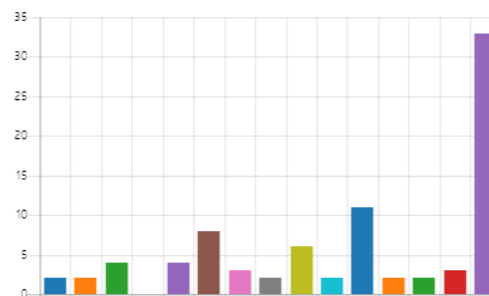
Наши испитаници, такође, долазе из најразличитијих сектора активности, односно грана привреде. Међу осталим, непонуђеним одговорима нашли су се, још, и култура, ревизија, штампани медији, подршка привреди, металска индустрија, производња хумуса, правосуђе, градско гробље, водовод, развој младих и заједнице, фискални сектор,.. На Слици 3 представљени су остали, најзаступљенији одговори.

Слика 3: Грана привреде

4. Сектор активности/грана привреде

[More Details](#)

● аутомобилска индустрија	2
● банкарство и осигурање	2
● дрвна индустрија и грађевин...	4
● дуванска индустрија	0
● здравство и социлани рад	4
● информационе технологије	8
● логистика и шпедиција	3
● мултимедија	2
● образовање	6
● транспорт	2
● трговина и угоститељство	11
● туризам	2
● прерађивачка дјелатност	2
● прехранбени сектор	3
● Other	33

Пето питање односило се на број запослених са дипломом наше школе који предузеће запошљава, а највише испитаника је уписало цифру 1-3, међутим било је и оних који запошљавају око 30, па и 50 наших алумнија (вјероватно Радио-телевизија Републике Српске). Слиједи нумерички преглед одговора на питања колико запослених са дипломом наше школе обавља послове за које су се школовали, да ли посједују компетенције за које су се образовали, те у којој мјери располажу вјештинама неопходним за квалитетно обављање додијелених им радних задатака.

Слика 4: Заступљеност адекватних компетенција за обављање посла

6. Да ли запослени са дипломом наше школе обављају послове у струци (оне за које су се школовали)?

[More Details](#)

● да	52
● не	4
● дјелимично	28

7. Да ли запослени са дипломом наше школе посједују компетенције за које су се образовали?

[More Details](#)

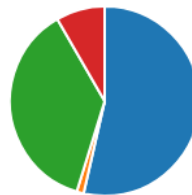
● да	61
● не	3
● дјелимично	20

8. Да ли поменути запослени располажу вјештинама неопходним за квалитетно обављање датих послова и задатака?

[More Details](#)

● да	45
● не	1
● да, стекли су их након обуке ...	31
● не, потребна им је константн...	7

На осмо питање послодавци су имали могућност да осим једноставних да и не одговоре са да, стекли су их након обуке увођења у посао (на што је одговорило 37% учесника упитника) и не, потребна им је константна/учестала обука (одговор је 8% испитаника). Након провере примјењивих знања и вјештина којима располажу наши алумнији и тога да ли су те вјештине савладали обављајући конкретне послове, испитали смо и њихову ефикасност, односно радне перформансе, тј. учинак. На сљедећој слици, осим степена продуктивности дипломаца „Banja Luka College-a“ (који су према објективној и анонимној процјени својих послодаваца или високо продуктивни или задовољавају предвиђене радне стандарде), можемо видјети и у колико предузећа су VLC-овци на руководећим положајима (55%).

Слика 5: Степен продуктивности и распоређеност на руководећим позицијама

9. У којој мјери су поменути запослени продуктивни?

[More Details](#)

високо продуктивни	45
задовољавају предвиђене р...	38
ниско продуктивни	1

10. Да ли су неки од наших алумнија на руководећим позицијама у вашој организацији?

[More Details](#)

да	46
не	38

Потом смо испитали послодавце које вјештине су највише недостајале нашим алумнијима када су ступили у радни однос. Из одговора можемо видјети да се највише послодаваца определијелило за организационе способности и познавање енглеског језика, међутим охрабрује и цијелих 10 послодаваца који су одабрали опцију нешто друго у коју су уписали ништа од наведеног или није било недостатака.

Од специфичних одговора могли бисмо издвојити: познавање страних језика осим енглеског, генерално знање о транспортном систему и посебна терминологија за транспортне организације, начин и услови рада у таквим организацијама, више стручног знања.

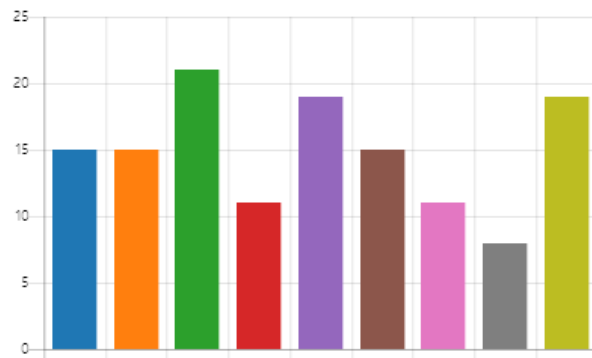
Слиједи детаљан преглед одговора на ово, као и на питање компарације нивоа радног учинка наших алумнија у односу на друге запослене. Одговарајући на ово питање (у поређењу са другим запосленима, наши алумнији), послодавци су могли одабрати сљедеће опције а) се истичу нивоом одговорности и укупним радним ангажманом (43%), б) подједнако добро обављају задатке из описа свог посла (56%) и в) заостају и касне у раду и потребно им је стално усмјеравање и развој (само 1 кивни и незадовољни или потпуно искрени послодавац).

Слика 6: Вјештине које су највише недостајале приликом ступања у радни однос

11. Која знања и вјештине су највише недостајале поменутиим запосленима када су започели радни процес у вашој организацији?

[More Details](#)

● комуникацијске вјештине	15
● радна етика и професионалн...	15
● организационе способности	21
● познавање правописа и гра...	11
● познавање енглеског језика	19
● информатичка писменост	15
● флексибилност и тимски рад	11
● љубазност и предусретљивост	8
● Other	19

12. У поређењу са другим запосленима, наши алумнији

[More Details](#)

● се истичу нивоом одговорно...	36
● подједнако добро обављају ...	47
● заостају и касне у раду и пот...	1

Последње питање нашег упитника је гласило: Која знања и вјештине су, према вашем мишљењу, неопходна за конкурентност на данашњем тржишту рада, а која студенти не усвоје током студирања? Издвојићемо само одабране, односно одговоре који су се највише понављали:

- Предузетничке вјештине, критички однос и самосталност у раду,
- Радне навике и тимски рад,
- Пословно комуницирање и тимски рад,
- Комуникација, љубазност, отвореност и сличне карактеристике личности,
- Организационе и предузетничке способности,
- Одговорност према послу,
- Project Cycle Management у свим секторима,
- Способност аргументације и квалитетног вођења расправа,
- Способност ефикасног распоређивања времена,
- Управљање временом и боља организација састанака,
- Посвећеност раду и оптимизам,

- Преданост послу, одговорност, мотивација, међуљудски односи и жеља за напретком,
- Самосталност у послу, иницијативност,
- Вјештине продаје и преговарања,
- Креативност и комуникативност,
- Лакше прихватање нових технологија, уочавање нових прилика, сналажење у промјенама, иновативност и подузетност,
- Мотивација за посао, спремност на индивидуални развој, посматрање окружења отвореног ума,
- Професионалност и етика,
- Флексибилност,
- Сналажење у кризним ситуацијама, емоционална интелигенција,
- Осмијех и љубазност, мање сујете и љубоморе,
- Култура пословања, прикупљање релевантних информација за пословање.

Овдје ћемо, још, издвојити двије скромне квантитативне анализе које потврђују вјеродостојност одговора испитаника. Од 54% испитаника која су рекла да запослени располажу вјештинама неопходним за квалитетно обављање датих послова и задатака, њих 92% је одговорило потврдно на питање да **запослени са дипломом наше школе посједују компетенције за које су се образовали што можемо видјети и на слици испод.**

Слика 7: Квантитативна анализа два одговора

Слично претходном поређењу, од 46% испитаника који су на питање о продуктивности запослених рекли да задовољавају предвиђене радне стандарде, њих 90% је на 12. питање одговорило са подједнако добро обављају задатке из описа свог посла (поредећи ангажман наших алумнија са другим запосленима).

Слика 8: Компаративна анализа одговора на два сродна питања

